

अपगतचापल (apagata-cāpala) *adj.* [f. -ā] A free from trickiness इदमिह कपिकुलमपगतचापलमुपनयति ... फलानि Kād. 45.15; B devoid of fickleness कंचिकालमपगतचापला निश्चलैवावस्थिता ... दृष्टा च (मलयसुन्दरी) TilaMañ. 379.14.

अपगतचूडामणि (apagatacūḍāmaṇi) *adj.* from which crest jewel is removed (हर्षः) अपगतचूडामणिनि मलिनाकुलकुन्तले ... शिरसि शुचमारूढमूर्तिमतीमिव दधानम् ... ज्येष्ठं भ्रातरमपश्यत् HarṣaC. 243.4.

अपगतजनलज्जम् (apagatajanalajjam) *adv.* without shame from people, shamelessly स्पष्टवक्त्रारविन्दम्। अपगतजनलज्जं निश्चलाम्भोजनेत्रम् ... श्रीपति-दृश्यते स्म HariVi. 5.19.

अपगतज्वर (apagata-jvara) *adj.* free from fever, i.e. devoid of pain एकः सदेहो निर्मुक्तस्तिष्ठत्यपगतज्वरः YogVā.v.16.17.

अपगतज्वरविकार (apagata-jvaravikāra) *adj.* free from disease of fever राजपुत्रोऽपगत(ज्वर)विकारः (पूर्वप्रकृतिमापन्नः) PañcT. 2.80 (19) (259.1); Pañcā. 170.6.

अपगततमःपटल (apagata-tamahpaṭala) *adj.* from which the veil of ignorance is lost यदा तु तदेव चित्तसत्त्वम् ... अपगततमःपटलं सरजस्कं भवति TattvVai. 5.24 (on 1.2)

अपगततमस् (apagata-tamas) *adj.* from whom the quality of ignorance is removed or dispelled सनकुमारः। अपगततमसो महाप्रभावानशिशपदमुष्य सभाजनाय शिष्यान् NīlaVi. 38.6.

अपगततिमिरादिप्रतिबन्ध (apagatatimirādi-pratibandha) *adj.* whose obstruction of the darkness etc. is removed अपगततिमिरादिप्रतिबन्धं लोचनविज्ञानं रूपसाक्षात्कारि SarvaDaSañ. 3.100.

अपगतत्रपा (apagata-trapā) *adj.* (f.) free from or devoid of bashfulness अपगतत्रपा कापि कामिनी तव मुखाम्बुजात् पूगचर्वितम्। प्रतिगृह्य तद् वक्त्रपङ्कजे निदधती गता पूर्णकामताम् Nārāy. x.68.4.

अपगतत्रासता (apagata-trāsata) *f.* [Inst.] by way of being fearless किं च निष्कोपतया मुनीन्द्राणामपगतत्रासतया च सुराणां स्पर्धते मनोभिः (मणिः) UdaySuKa. 131.29.

अपगतत्व (apagata-tva) *n.* 1 the state of being passed ततः कालस्यापगतत्वादितसंध्योपासनादिवन्न कश्चिदुपकारः स्यात् BālaKrī. ii.82.17 (on 3.212 (? 222)); 2 the state of being inapplicable अविभक्तेषु सुतेषु सत्सु विभक्तानां विभागतः पितृद्रव्याहृतस्यापगतत्वेन मृते पितरि पुनः पितृद्रव्याग्रहणात् SmṛtiCan. iv.395.16.

अपगतदुःख (apagata-duḥkha) *adj.* free from grief वक्ष्यमाणैरपवदेयुरिति। अपगतदुःखान्कुर्युः BālaBha. iii.24.12 (on 3.7)

अपगतदुःखभय (apagata-duḥkhabhaya) *adj.* free from fear of grief (विप्रः) अपगतदुःखभयो ब्रह्मैव लोकस्तत्र पूजां लभते ManvaMu.233.30 (on 6.32)

अपगतदुर्गप्रतिसंस्कारचित्त (apagata-durgapratisañskāracitta) *adj.* having the thought of restoring the fort which has disappeared अथ पिङ्गलकः ... अपगतदुर्गप्रतिसंस्कारचित्तम् ... राजत्वमनुबभूव Pañcā. 4.30; Tantrākhyā. 4.17.

अपगतदुर्दिन (apagata-durdina) *adj.* from which cloudy days have passed चिरादनुकूलेन कालेनापगतदुर्दिनानि दिङ्मुखानि PratāYaBhū. 134.1.

अपगतदोष (apagata-doṣa) *adj.* whose defect is alleviated भोजनमपि चास्मै मत्स्यमांसरससुकृतं दापयेत्। तेनापगतदोषो भवति Hastyāyur.59.7 (1.9)

अपगतद्वेषादिदोष (apagata-dveṣādidoṣa) *adj.* free from or devoid of defects such as hatred (शिशुपालः) ब्रह्मभूतमपगतद्वेषादिदोषं भगवन्तमद्राक्षीत् ViṣṇuP. iv. 15.14.

अपगतधनधी (apagata-dhanadhī) *adj.* who has lost money and mental balance जीवे जन्मन्यपगतधनधीः BrSañ. 104.25.

अपगतधर्मविवाहादि (apagata-dharmavivāhādi) *adj.* religious marriage etc. which are lost ताः क्षतयोनयो वैवाहिकमन्त्रैः संस्क्रियमाणा अपि यस्मादपगतधर्मविवाहादिशालिन्यो भवन्ति ManvaMu. 330.23 (on 8.226)

अपगतधूम (apagata-dhūma) *adj.* from which smoke has ceased ज्वालाशतरुद्धाम्बरमपगतधूमम् ... कः प्रविशति हुताशनम् Pañcā. 84.12.

अपगतधृति (apagata-dhṛti) *adj.* whose courage has disappeared किमिदमिति च ... अपगतधृतिः ... चकार चकोरेक्षणः क्षणं क्षोणीम् HarṣaC.

211.12; सुग्रीवस्तु ... अपगतधृतिः सुदूरमपासरत् RāmāCam. 4.13 (6)

अपगतनय (apagata-naya) *adj.* A from whom sense of conduct, i.e. sense of service has disappeared तस्मादपगतनयेन भृत्येन यदभिहितम्। स्वामिना तत् तथैव न प्रत्येतव्यम् Pañcā. 125.19; B from whom good conduct has disappeared सः ... प्रातिभट्टयमाचरन्तम् ... अपगतनयम् आसञ्जातनयम् ... निरस्य ... आदवन्तीं नाम नगरीमवाप ĀnandRa. 6.15 (6)

अपगतनवयावक (apagata-navayāvaka) *adj.* from which the fresh lac has disappeared अपगतनवयावकैश्चिराय क्षितिगमनेन ... कथमपि चरणोत्पलैश्चलद्भिः ... अतमि तदा नितरां ... नितम्बिनीभिः ŚiśuVa. 7.67.

अपगतनामरूपविशेषता (apagata-nāmarūpaviśeṣatā) *f.* the distinction of name and form, which is lost सर्वमिदं ... अपगतनामरूपविशेषतया ... स्थूलसूक्ष्मसूक्ष्मदेवः मनुष्यादिव्यवहारशून्यं तमोमात्रं वर्तते ŚivārkaMaDī. i.340.2 (on i.2.9)

अपगतनिजगुणत्व (apagatanijagūṇa-tva) *n.* the state of having one's own qualities which are lost कर्कन्धूपलानामपगतनिजगुणत्वात् अतदुगत्वादात्तदुगत्वाख्यं मीलितमिदम् Sarakanṭhā. iii.74.23.

अपगतनिद्र (apagata-nidra) *adj.* from whom sleep has vanished, i.e. who has woken up तत्रापगतनिद्रश्च धाम्नि श्रीदर्शनो निजे। स्थितः ... व्यचिन्तयत् KathāSaSāg. xii.6.352; दिशि दिशि मृगयन्ते वल्लवा वत्समेते मुहुरपगतनिद्राः सप्तयो हेषितेन ŚārngPa. 3720; Sabhāṣi. 2168.

अपगतनियन्त्रण (apagata-niyantraṇa) *adj.* from whom restrictions are removed, i.e. without restraint अपगतनियन्त्रणो यथासुखमनुभव राज्यसुखानि Kād. 77.21.

अपगतनीविनिबन्धन (apagata-nīvinibandhana) *adj.* having the knot of the garment removed सरभसपरिरम्भणायोगादपगतनीविनिबन्धनं दुकूलम् ... सा करकमलेन रुरोध Nalābhyu. 6.34.

अपगतपदपाटव (apagata-padapāṭava) *adj.* from which the sharpness of word (order) has disappeared अपगतपदपाटवोऽपि गर्भदुपनिषदामधुनोद्गतः प्रबन्धः। जनयतु तव कौतुकम् AmṛUda. 4.26.

अपगतपरलोकभय (apagata-paralokabhaya) *adj.* in whom fear of next world has disappeared, free from fear of next world दुर्जनमिवापगतपरलोकभयम् ... राजकुलं विवेश Kād. 91.20.

अपगतपरिस्पन्द (apagata-parispanda) *adj.* from which movement has disappeared, free from movement अर्धकल्पिते चास्मिन्नकस्मादपगतपरिस्पन्दौ संदानिताविव केनाप्यकिंचित्करो करौ संवृत्तौ TilaMañ. 55.22.

अपगतपशुभाव (apagata-paśubhāva) *adj.* whose state or condition of being an animal is removed शिथिलितपाशतयाऽपगतपशुभावः उपासकः शिव एव भवति ŚivārkaMaDi. ii.428.3 (on iv.1.3)

अपगतपादम्रक्षण (apagata-pādamrakṣaṇa) *adj.* (used as noun) (one) who has abandoned or given up anointing of feet अल्पेच्छत्वादापगतपादम्रक्षणः AbhisaAlmĀ. 457.18.

अपगतपाप (apagata-pāpa) *adj.* from which sin is removed, free from sin क्षत्रियरुधिरमये जगदपगतपापम् स्नपयसि पययसि शमितभवतापम् GītGo. i.1.6.

अपगतपापश्वश्रुक (apagata-pāpaśvaśruka) *adj.* from which wicked mother-in-law was removed सुखमपगतपापश्वश्रुकं कीर्तिसेनाप्यसमचरित-लब्ध्यातिरासाद्य तत्र। (न्यवसत्) KathāSaSāg. vi.3.195

अपगतपुराणपाण्डुरपत्र (apagata-purāṇapāṇḍurapatra) *adj.* from which old yellow leaves have lost, i.e. fallen अपगतपुराणपाण्डुरपत्राः (?त्राः) ... एतानि पुनर्वृक्षाणां विशेषणानि JñātāDhaT. 5A.3; 'निद्वयजरढपंडुपत्ता' अपगतपुराणपाण्डुरपत्राः(?त्राः) (वृक्षाः) AupaSūT. 13.4.

अपगतपूर्वदेह (apagata-pūrvadeha) *adj.* who has abandoned his earlier body वसिष्ठश्च ... निमिशपात् अपगतपूर्वदेहः ... मित्रावरुणाभ्यां संबभूव BrahmSūBh. (Śaṅ.) 668.8 (on iii.3.32)

अपगतप्रतिबन्ध (apagata-pratibandha) *adj.* whose restriction is removed, free from restriction तदिच्छावशादेवापगतप्रतिबन्धैरभिव्यक्तसामर्थ्यैर्विविधैः कर्मभिरिविधानेकरनरपश्चादिभेदभिन्नं भूतजातमारभ्यते NyāyRa. 657.11 (on 5. (15).6.6)

अपगतप्रदेश (apagata-pradeśa) *adj.* from which (restriction of) parts is removed, free from parts (समयः) अपगतप्रदेशो द्वितीयादिप्रदेशरहितो निरंश इत्यर्थः TātpaVṛ. 196.145 (on 2.47)